

Behandelingsvoorstel voor de commissie IME

Onderwerp: Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004-2005

Cie-datum : 10 juni 2004

Cie-nummer: 2004WEM44

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: -	inspraak: nee
eerdere behandeling in cie: nee	op: -
in PS: nee	op: -

Behandelend ambtenaar: I. Schuringa
Portefeuillehouder: G. Mik

toestel: 2264

Inleiding

Verbetering van de economische, ruimtelijke en milieukwaliteit van bedrijventerreinen is één van de speerpunten van provinciaal beleid. In zowel het Economisch Beleidsplan (EBP); het Strategisch Mobiliteitsplan (SMPU); als het Milieubeleidsplan (PMP) is stimulering duurzame (her-)ontwikkeling van bedrijventerreinen een belangrijk aandachtspunt. En ook in ons provinciaal coalitieakkoord 2003 – 2007 getiteld 'Werk in uitvoering' staat duurzaamheid centraal. Het Programma Duurzame Bedrijventerreinen is aanvullend op het Programma Herstructurering Bedrijventerreinen Provincie Utrecht 2004- 2007. Uitgangspunt bij beide programma's is om voldoende en geschikte ruimte te bieden om de dynamiek van het Utrechtse bedrijfsleven te accommoderen én een kwaliteitsimpuls te geven bij (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen om herstructureringsopgaven in de toekomst te voorkomen.

Het programma duurzame bedrijventerreinen is opgesteld door de provinciale werkgroep DBT bestaande uit alle inhoudelijk betrokken diensten: MEC, WEM, WVV en REG. Basis voor het programma vormen de resultaten van de nulmeting¹ uitgevoerd in 2002 naar de stand van zaken van duurzaamheid op de Utrechtse bedrijventerreinen. Hieruit blijkt dat veel mogelijkheden voor het waarborgen van duurzaamheid nog onbenut zijn. Gemeenten gaven hiernaast in de nulmeting aan behoefte te hebben aan een meer integrale benadering vanuit de provincie, aan ondersteunende instrumenten en inbreng van kennis, informatie en deskundig advies. Doel van het Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004-2005 is dan ook om gemeenten ondersteuning op maat te bieden bij duurzaam (her) ontwikkelen en beheer van bedrijventerreinen. Dit gebeurt o.a. door inzet van het provinciaal kennisteam, uitvoering van voorbeeldprojecten, subsidiemogelijkheden en organisatie van een praktische workshop, training en/of symposium. Daarnaast toetst de provincie of in ruimtelijke plannen aandacht besteed wordt aan het op duurzame wijze (her) ontwikkelen van bedrijventerreinen.

Vervolg inleiding op pagina 2 ja

Wordt geagendeerd:

X om advies over de volgende vraag (vragen):

Kan de commissie instemmen met het Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004-2005?

¹ Rapport 'Nulmeting duurzaamheid bedrijventerreinen Provincie Utrecht' (BECO Groep BV), juli 2002

Vervolg inleiding

De provincie gaat uit van een integrale definitie van duurzaamheid, zoals uit het rapport 'Our Common Future'² waarbij een goed evenwicht wordt gezocht tussen drie doelen te weten: economische duurzaamheid (Profit), ecologische duurzaamheid (Planet) en sociale duurzaamheid (People). Het zogenaamde 'triple P' principe. De definitie uit de Handreiking³ van het Ministerie van Economische Zaken wordt gebruikt voor de concrete uitvoering van het begrip, namelijk: "samenwerking tussen bedrijven onderling en met overheden op bedrijventerreinen, gericht op het verbeteren van het (bedrijfs-)economisch resultaat, de vermindering van de milieubelasting en een efficiënter ruimtegebruik". In IPO verband is het project 'Monitoring duurzame bedrijventerreinen' in uitvoering. Doel van het project is te komen tot een stroomlijning van initiatieven van verschillende provincies op het gebied van monitoring van duurzame bedrijventerreinen. Hier worden tevens bovenstaande definities gehanteerd. Wij participeren in de IPO werkgroep 'Duurzame bedrijventerreinen'.

Het Programma Duurzame Bedrijventerreinen wordt tussentijds geëvalueerd. Gestreefd wordt naar een opvolgend programma na 2 jaar.

Beoogd effect

1. Gemeenten aanzetten tot en ondersteunen bij het realiseren van duurzame (her-)ontwikkeling bedrijventerreinen
2. Realiseren van een integrale aanpak bij provincie en gemeenten voor duurzame (her-)ontwikkeling van bedrijventerreinen

Argumenten

1. Het 'Programma duurzame bedrijventerreinen 2004 – 2005' past in bestaand beleid. In zowel het Economisch Beleidsplan 2003 – 2007; het concept Strategisch Mobiliteitsplan 2004 – 2015; als het Milieubeleidsplan 2004 – 2008 is duurzame bedrijventerreinen één van de speerpunten. Ook in ons provinciaal coalitieakkoord voor de periode 2003 – 2007 getiteld 'Werk in uitvoering' staat duurzaamheid centraal. Dit programma geeft op integrale wijze en heel concreet uitvoering aan het provinciaal beleid ter stimulering van 'duurzame bedrijventerreinen'.
2. Realisering van 'duurzame bedrijventerreinen' vereist een integrale aanpak door gemeenten. De Utrechtse gemeenten hebben aangegeven behoefte te hebben aan een integrale benadering vanuit de provincie en concrete ondersteuning. Dit programma is integraal tot stand gekomen en omhelst integraal uitvoerend beleid. Wij bieden gemeenten concrete activiteiten waar behoefte aan is. Onze voorgenomen doelstellingen kunnen hiermee gerealiseerd worden.

Kanttekeningen

De provincie realiseert zelf geen 'duurzame bedrijventerreinen'. De gemeenten (her-)ontwikkelen bedrijventerreinen. Het aantal bedrijventerreinen dat 'duurzaam' (her-)ontwikkeld wordt is aldus sterk afhankelijk van de inzet van gemeenten. Dit programma speelt hier echter concreet op in met ondersteunende acties ter bevordering van de realisering van duurzame bedrijventerreinen.

Realisatie

Het 'Programma duurzame bedrijventerreinen 2004 – 2005' wordt uitgevoerd in 2004 en 2005. Aangezien het programma voornamelijk een optelsom is van projecten en activiteiten uit bestaand

² World Commission on Environment and Development (Brundtland Commissie), Our Common Future. Oxford University Press, 1987.

³ Stuurgroep Boegbeeld Duurzame bedrijventerreinen. Duurzame bedrijventerreinen: Handreiking voor het management van bedrijven en overheid. Rapport i.o.v. het Ministerie van Economische Zaken, 1998.

beleid met toegekend budget, is begin 2004 reeds een start gemaakt met de uitvoering van bepaalde acties.

Communicatie

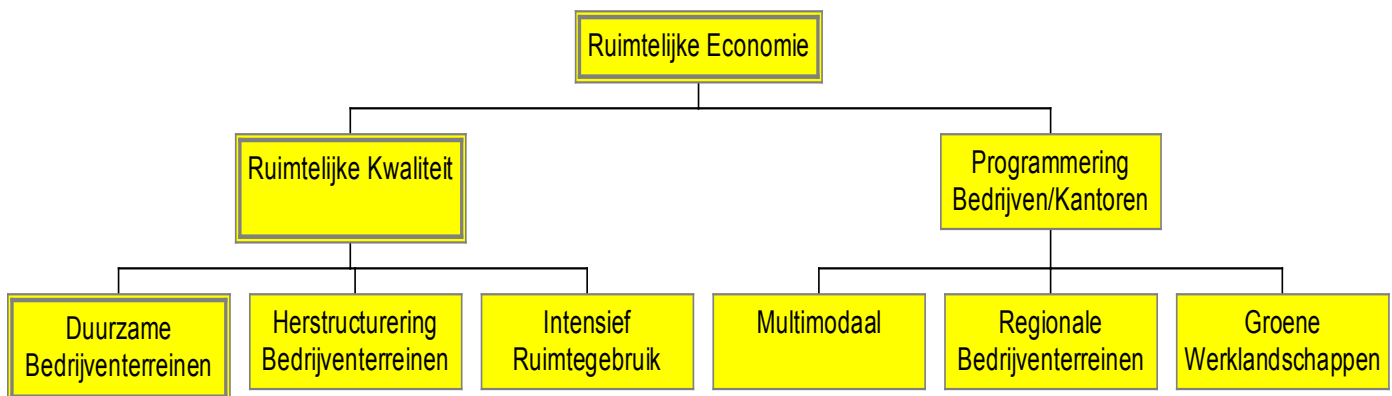
Communicatie wordt betrokken bij zowel het opstellen van de brochure; de website toepassing als de verdere communicatie rondom (de uitvoering van) dit integrale programma.

Bijlagen

1. Toelichting
 2. Het 'Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004 – 2005'
-

Toelichting op economisch beleid

Om de provincie Utrecht leefbaar en dynamisch te houden is het nodig om ruimte te scheppen voor economische ontwikkeling. Het economische beleid van de provincie richt zich hierbij op een drietal prioriteiten: Kennis & Innovatie, Arbeidsmarkt en Ruimtelijke Economie. Het programma Ruimtelijke Economie richt zich op het realiseren van voldoende en kwalitatief hoogwaardige bedrijfslocaties. Door ruimteclaims van minstens even belangrijke zaken als water, wonen, natuur en recreatie is het noodzakelijk om het ruimtebeslag van bedrijven in goede banen te leiden. Dit doen wij door uitvoering te geven aan thematische planning en programmering, bijvoorbeeld voor multimodale bedrijvigheid en groene werklandschappen. Hiernaast willen we bewerkstelligen dat er bij de uitvoering van het programma voldoende aandacht is voor de kwalitatieve aspecten van economische groei. Hiervoor werken wij samen met gemeenten aan projecten op het gebied van herstructurering, duurzaamheid en intensief ruimtegebruik. Hiermee willen wij bereiken dat bedrijventerreinen geschikt en aantrekkelijk blijven voor de langere termijn, zodat bedrijven voldoende ruimte hebben om te groeien en te verplaatsen met een minimum aan nieuwe uitleglocaties.

Programma Duurzame Bedrijventerreinen

Het 'Programma Duurzame Bedrijventerreinen' is onderdeel van het bredere kader ruimtelijke economie. In het economisch beleid van de provincie is een sterke samenhang tussen de thema's. Zo is het programma duurzame bedrijventerreinen aanvullend op het programma herstructurering en richt het zich daarnaast ook op nieuwe ontwikkeling van bedrijventerreinen. Intensief ruimtegebruik is een belangrijk aspect van duurzame (her-)ontwikkeling.

In dit voorstel is het onderwerp duurzame bedrijventerreinen verder uitgewerkt.

Programma
Duurzame Bedrijventerreinen
2004 – 2005

Gedeputeerde staten van Utrecht
18 mei 2004

Inhoudspagina

Inhoudspagina	2
1. Inleiding	3
2. Werk in uitvoering	5
- Doel	
- Integraal werken	
3. Activiteiten voor de Utrechtse gemeenten	9
1. Uitvoering Ondersteuning op maat	9
2. Bestuurlijke excursie	9
3. Workshops / symposia	10
4. Trainingen	10
5. Voorbeeldprojecten	10
4. Budget en subsidiemogelijkheden	11
- Subsidiemogelijkheid voor Parkmanagement in VEO fonds	11
- Financiële onderbouwing	12
Bijlage:	
I. Overzicht provinciale activiteiten ten behoeve van (duurzame) bedrijventerreinen	13

1. Inleiding

De verbetering van de economische, ruimtelijke en milieukwaliteit van bedrijventerreinen speelt binnen het provinciale beleid een belangrijke rol. In zowel het Economisch Beleidsplan 2003-2007; het Strategisch Mobiliteitsplan 2004-2015; als het Milieubeleidsplan 2004-2008 is stimulering duurzame bedrijventerreinen één van de speerpunten.

De provincie gaat uit van een integrale definitie van duurzaamheid, zoals uit het rapport 'Our Common Future'⁴ waarbij een goed evenwicht wordt gezocht tussen drie doelen te weten: economische duurzaamheid (Profit), ecologische duurzaamheid (Planet) en sociale duurzaamheid (People). Het zogenaamde 'triple P' principe. De definitie uit de Handreiking⁵ van het Ministerie van Economische Zaken wordt gebruikt voor de concrete uitvoering van het begrip, namelijk: "samenwerking tussen bedrijven onderling en met overheden op bedrijventerreinen, gericht op het verbeteren van het (bedrijfs-)economisch resultaat, de vermindering van de milieubelasting en een efficiënter ruimtegebruik". In IPO verband is het project 'Monitoring duurzame bedrijventerreinen' in uitvoering. Doel van het project is te komen tot een stroomlijning van initiatieven van verschillende provincies op het gebied van monitoring van duurzame bedrijventerreinen. Hier worden tevens bovenstaande definities gehanteerd.

In ons provinciaal coalitieakkoord⁶ voor de periode 2003-2007 getiteld 'Werk in uitvoering' staat duurzaamheid centraal: "Duurzaamheid door het creëren van een balans tussen economische groei, sociale vooruitgang en bescherming van natuur en milieu".

Wat is economische, ecologische en sociale duurzaamheid van bedrijventerreinen?

- Economische duurzaamheid houdt in dat de bedrijventerreinen nu en in de toekomst kunnen voldoen aan de behoeften van mensen ten aanzien van het functioneren van het terrein.
- Ecologische duurzaamheid houdt in dat de bedrijventerreinen nu en in de toekomst kunnen voldoen aan de behoeften van mensen ten aanzien van de natuur -en milieueffecten van bedrijventerreinen
- Sociale duurzaamheid omvat de 'people'-component van de duurzaamheidsdriehoek. Bij sociale duurzaamheid op bedrijventerreinen staan de behoeften van mensen centraal die op een bedrijventerrein ondernemen en werken, of die in de omgeving van een terrein wonen. Denk b.v. aan veiligheid.

In onderstaand overzicht zijn de thema's benoemd waarbinnen het evenwicht gezocht moet worden. Duurzaam ruimtegebruik en mobiliteitsaspecten zijn onder alle drie terug te vinden.

Economische duurzaamheid	Ecologische duurzaamheid	Sociale duurzaamheid
<ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke kwaliteit • Goed werk- en vestigings-klimaat • Efficiënt en multifunctioneel gebruik van de ruimte en de infrastructuur • Goede bereikbaarheid / ontsluiting (juiste locatie) • Voldoende en passende werkgelegenheid 	<ul style="list-style-type: none"> • energie-efficiency en duurzame energie • zuinig gebruik van grondstoffenvoorraden • behoud en bescherming watersystemen • voorkomen van hinder en risico's door emissies, geluid en onveiligheid • voorkomen van onomkeerbare effecten in natuurlijk leefmilieu 	<ul style="list-style-type: none"> • combineren van arbeid en zorgtaken • aandacht voor arbeidsmarkt en scholing • goede arbeidsomstandigheden • ruimtelijke kwaliteit: omgevingskwaliteit voor omwonenden en werkenden • afstemming werk- en opleidingsniveau • veiligheid

Het IPO project biedt een landelijk kader van duurzaamheidsthema's (onderverdeeld in hoofd -en subthema's) en een landelijk monitorsysteem. Hiermee is de begripsbepaling helder en wordt middels het

⁴ World Commission on Environment and Development (Brundtland Commissie), Our Common Future. Oxford University Press, 1987.

⁵ Stuurgroep Boegbeeld Duurzame bedrijventerreinen. Duurzame bedrijventerreinen: Handreiking voor het management van bedrijven en overheid. Rapport i.o.v. het Ministerie van Economische Zaken, 1998.

⁶ Werk in uitvoering, Hoofdpijnen coalitieakkoord 2003-2007, p.2, provincie Utrecht, 19 mei 2003.

landelijk monitorsysteem 'duurzame bedrijventerreinen' nuttige informatie verkregen alsook vergelijkingsmateriaal.

In 2002 is een nulmeting⁷ uitgevoerd naar de stand van zaken betreffende duurzaamheid op de Utrechtse bedrijventerreinen. Hieruit blijkt dat er veel mogelijkheden aanwezig zijn voor realisatie van duurzame bedrijventerreinen. Deze mogelijkheden worden vaak niet benut doordat projecten niet integraal opgepakt worden en vaak de kennis ontbreekt om een duurzaamheidsproject van de grond te trekken. Gemeenten hebben behoefte aan een integrale benadering vanuit de provincie, aan financiële ondersteuning bij de planontwikkeling en uitvoering, aan ondersteunende instrumenten (zoals een stappenplan) en aan inbreng van kennis, informatie en deskundigheid. Vooral de kleine gemeenten geven aan zelf geen kennis in huis te hebben om het proces van duurzame (her)ontwikkeling te begeleiden. Zij kampen veelal met capaciteitsgebrek, waardoor duurzaamheidsprojecten niet van de grond komen. Met dit programma wordt getracht vraag en aanbod zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Hierbij is lering getrokken uit de ervaringen, de faal –en succesfactoren, van het DECOR project⁸ van de provincie Zuid-Holland.

In de periode voorafgaand aan dit programma zijn reeds vele provinciale activiteiten ter stimulering van kwaliteit en duurzaamheid van bedrijventerreinen gestart en afgerond. Dit voornamelijk i.h.k.v. van de projecten herstructurering⁹ en zorgvuldig ruimtegebruik.

In de strategische plannen – streekplan, SMPU, PMP, het Waterhuishoudingsplan en het EBP - zijn nieuwe projecten¹⁰ met het accent op duurzaamheid gepland, zoals het nieuwe Programma Herstructurering Bedrijventerreinen. Met dit Programma Duurzame Bedrijventerreinen worden bestaande en nieuwe activiteiten op integrale wijze aangepakt. Milieu, RO, EZ en V&V werken middels dit programma -waar nodig- samen om gemeenten en bedrijfsleven te ondersteunen bij de duurzame (her)ontwikkeling en beheer van bedrijventerreinen.

Uitgangspunt is om naast voldoende en geschikte ruimte te bieden - en daarmee de dynamiek van het Utrechtse bedrijfsleven te accommoderen - tevens een kwaliteitsimpuls te geven bij (her-)ontwikkeling van Utrechtse bedrijventerreinen om herstructureringsopgaven in de toekomst te voorkomen.

De uitdaging is om de groei te faciliteren met behoud van de kwaliteit van de leefomgeving. Daarnaast om duurzame kwaliteit te introduceren op de nieuw te ontwikkelen terreinen en op bestaande terreinen middels duurzame herstructurering. Het Programma Duurzame Bedrijventerreinen functioneert als aanvulling op het Programma Herstructurering Bedrijventerreinen én richt zich ook op de duurzame ontwikkeling van nieuwe terreinen.

⁷ Rapport 'Nulmeting duurzaamheid bedrijventerreinen Provincie Utrecht' (BECO Groep BV), juli 2002

⁸ TNO Rapport 'Provincie Zuid-Holland en duurzame bedrijventerreinen – een terugblik om vooruit te kunnen –', maart 2003

⁹ Zie 'Programma Herstructurering Bedrijventerreinen Provincie Utrecht 2004 – 2007' voor terugblik en toekomst

¹⁰ Zie het ontwerp Streekplan 2005 –2015 voor de nieuwe opgave van te ontwikkelen bedrijventerreinen

2. Werk in uitvoering

Doel

Wij hebben de volgende doelstellingen voor ogen met dit programma duurzame bedrijventerreinen:

- Gemeenten aanzetten tot en ondersteunen bij het realiseren van duurzame (her-)ontwikkeling bedrijventerreinen
- Realiseren van een integrale aanpak bij provincie en gemeenten op basis van economie, ruimtelijke ordening, milieu, sociale aspecten en bereikbaarheid

Op basis van deze doelstellingen staat de provincie Utrecht een ruimtelijk economisch beleid voor dat verantwoord omgaat met het milieu c.q. leefomgeving en de schaarse ruimte; en verbetering van het Utrechtse vestigingsmilieu tot gevolg heeft.

Wij willen gemeenten een programma aanbieden waarmee de voorgenomen doelstellingen mede te realiseren zijn. Voorwaarden om een proces van duurzame (her)ontwikkeling te doen slagen zijn: integrale aanpak; vroegtijdige advisering bij planvorming door de provincie; pro-actieve houding van provincie en gemeenten; benutten van kansen in elke levensfase van het terrein; benaderen van duurzaamheid als een continu proces; en doelgerichte samenwerking met partijen.

Integraliteit

Door met een eenduidige ambitie en aanpak vanuit alle betrokken diensten van de provincie met de gemeenten te communiceren kan op een effectievere manier gewerkt worden. De integrale aanpak is een signaal aan de gemeenten waaruit blijkt dat duurzaamheid een breed begrip is, waarvoor inbreng van verschillende gemeentelijke afdelingen benodigd is. Interdisciplinaire samenwerking maakt sectorale belangen inzichtelijk en kan leiden tot versnelling van het proces met de juiste afwegingen.

Kansen benutten

De kansen die zich voordoen in het proces van (her-)ontwikkeling van terreinen voor duurzaamheid zijn talrijk. Ondanks dat de noodzaak van duurzaamheid op bedrijventerreinen vaak heel duidelijk aanwezig is, leert de ervaring dat kansen niet worden gezien en onvoldoende worden benut. Vaak doordat ideeën en voorstellen te laat worden ingebracht in het planproces. De provincie kan gemeenten en bedrijfsleven bewust maken van kansen die zich voordoen in elke fase van het planproces en ondersteuning bieden, zodat kansen optimaal benut worden.

Uitdragen dat duurzaamheid continu proces is

Door te onderkennen en uit te dragen als provincie dat het waarborgen van duurzaamheid een continu proces is, wordt een belangrijk signaal gegeven richting gemeenten. Het uitvoeren van deelprojecten kan gezien worden als eerste aanzet voor het introduceren van steeds weer nieuwe duurzame elementen. Een succesvol ingevoerde maatregel kan als voorbeeld dienen om meer maatregelen in te gaan voeren; het zogenaamde 'groeimodel'.

Het is belangrijk om uit te dragen dat doorlopende aandacht voor duurzaam onderhoud en beheer van bedrijventerreinen (en goede bereikbaarheid) een dure en ongewenste herstructureringsactie in de toekomst voorkomen kan. Een belangrijke rol is hier weggelegd voor Parkmanagement. Met parkmanagement maken gemeente en bedrijfsleven afspraken over het kwaliteitsniveau van het terrein en verantwoordelijkheden. Daarbij gaat het om het sturen van de inrichting van het terrein (zorgvuldig ruimtegebruik), het 'managen' van voorzieningen en het beheren van openbare en private ruimten.

Samenwerken met andere partijen

Voor een goede aanpak is (specialistische) kennis, ervaringsdeskundigheid en procesmanagement nodig. Samenwerking met de juiste partijen is hierbij van groot belang. Niet alleen om een juiste verdeling te maken in taken voor de verschillende partijen, maar ook om draagvlak te krijgen; ontbrekende kennis in huis te krijgen; etc.

2. 1 Integraal werken bij de provincie Utrecht

Dit programma bevat concrete activiteiten gericht op het aanzetten van de gemeenten tot en ondersteuning bieden bij projecten duurzame (her-)ontwikkeling bedrijventerreinen. Projecten waar vroegtijdig bij de planvorming een integrale afweging dient plaats te vinden van economische, ecologische, sociale en mobiliteitsaspecten.

De provinciale werkgroep duurzame bedrijventerreinen – waarin alle vakinhoudelijke diensten¹¹ vertegenwoordigd - heeft bekeken welke taken en vormen van afstemming nodig zijn binnen de provinciale organisatie om gemeenten en bedrijfsleven beter en eenduidig te kunnen adviseren.

Met deze werkzaamheden komen we tot een integrale werkwijze bij de provincie Utrecht:

• *Deelname aan kennisteam i.h.k.v. locatiebeleid Streekplan*

Wij willen ervoor zorgdragen dat bij (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen vroegtijdig advies en ondersteuning aangeboden kan worden aan gemeenten en bedrijfsleven. Daarom wordt een ‘duurzame bedrijventerreinen team’ samengesteld, het zogenaamde DBT team, waarin alle relevante sectoren van de betrokken diensten vertegenwoordigd zijn. Dit team gaat opereren binnen het nog op te richten kennisteam i.h.k.v. het locatiebeleid (zie locatiebeleid in Streekplan en SMPU). Naar verwachting wordt dit kennisteam begin 2005 opgericht.

De taak van het DBT team binnen het kennisteam is uitvoering geven aan de volgende aspecten van het programma ‘duurzame bedrijventerreinen’: ondersteuning gemeenten waar gewenst; pro-actief betrokken bij (her)ontwikkeling van een terrein om kansen optimaal te benutten; adviseren over gemeentelijke project –en subsidieaanvragen. Tot het moment van oprichting van het kennisteam zal het DBT team zelfstandig opereren.

Tijdschema: Begin 2005 oprichting kennisteam waar DBT team deel vanuit gaat maken

Organisatie: Per dienst 1 ‘coördinator’ werkzaam voor het DBT team in 2004 – 2005; de diensten WEM en MEC reserveren hiervoor 4 uur in de week en de diensten REG en WVV 2 uur in de week.

• *Integrale afstemming in DBT team over projecten duurzame bedrijventerreinen*

Wij willen provinciale afstemming over projecten (her)ontwikkeling bedrijventerreinen in de Utrechtse gemeenten. Door elkaar op de hoogte te houden van lopende projecten wordt ervoor zorggedragen dat projecten integraal opgepakt kunnen worden vanuit de provincie en dat de gemeenten aangespoord kunnen worden tot een integrale aanpak voor een duurzame (her)ontwikkeling.

Tijdschema: Bij vaststelling door GS van dit programma komt het DBT team maandelijks bij elkaar.

Organisatie: Roulerend voorzitterschap van de diensten WEM en MEC voor de DBT bijeenkomsten.

• *Het ontwikkelen van een Duurzaamheidscan*

Wij willen een instrument in handen hebben dat aangeboden kan worden aan gemeenten ter ondersteuning van hun proces naar duurzame (her)ontwikkeling van een bedrijventerrein: de zogenaamde ‘Duurzaamheidscan’. Het doel van de duurzaamheidscan is het tijdig opsporen van kansen voor gemeenten en bedrijven op een bedrijventerrein. Het instrument dient geschikt te zijn om provinciale duurzaamheidsdoelstellingen te vertalen naar een lokale situatie zowel voor nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen als bestaande bedrijventerreinen. Uitvoering van de scan is zinvol als partijen bereid zijn minimaal te overwegen om de kansen die de scan ‘oplevert’ in de praktijk toe te passen.

¹¹ de diensten Ruimte & Groen; Wegen, Verkeer & Vervoer; Maatschappij, Economie en Cultuur; en Water & Milieu

Tijdschema: Starten voorjaar 2004 met de ontwikkeling van de duurzaamheidsscan; augustus 2004 scan gereed en eind 2005 minimaal 2 scans uitgevoerd.

Organisatie: de dienst WEM (sector MSM) is trekker van dit project. De andere diensten zitten in de begeleidingscommissie. De vakinhoudelijk betrokken sectoren reserveren hier 12 uur voor in 2004. Tijdens de maandelijkse bijeenkomsten wordt de begeleidingscommissie geïnformeerd over de stand van zaken betreffende de ontwikkeling van de scan en het gebruik van de scan.

• ***Eenduidige communicatie met gemeenten over subsidies DBT***

Wij willen ervoor zorgen dat gemeenten goed geïnformeerd zijn over subsidiemogelijkheden op het gebied van duurzame bedrijventerreinen. Hiervoor dienen de volgende taken te worden verricht:

- Overzicht maken van provinciale subsidiemogelijkheden voor projecten DBT
- DBT verweven in subsidieregelingen voor zover dat nog niet geval is en zover wenselijk
- Subsidieaanvragen ter kennisname/ter bespreking voorleggen aan vakinhoudelijk betrokken sectoren

Tijdschema: Start bij maandelijkse bijeenkomsten van het DBT team

Organisatie: De vakinhoudelijk betrokken sectoren reserveren hier jaarlijks 20 uur voor.

• ***Ondersteuning op maat & voorbeeldprojecten***

Wij willen ondersteuning op maat geven aan een aantal gemeenten die de komende jaren aan de slag gaan met duurzame (her)ontwikkeling. Ook wil de provincie middels 2 à 3 voorbeeldprojecten bij gemeenten in 2004 – 2005 kennis verkrijgen omtrent een bepaald duurzaamheidsthema dat als voorbeeld kan dienen voor andere gemeenten. Bekeken dient te worden welke onderwerpen hiervoor in aanmerking komen. Op basis van behoefte aan ondersteuning en kansrijkheid van projecten wordt de keuze gemaakt. Speciale aandacht gaat uit naar kleine gemeenten die in de nulmeting duurzaamheid op de Utrechtse bedrijventerreinen (BECO, juli 2002) hebben aangegeven vaak tussen wal en schip te vallen.

Tijdschema: Vóór de zomer 2004 prioriteren welke gemeenten in ieder geval in aanmerking kunnen komen – desgewenst - voor ondersteuning op maat. Alsook de onderwerpen benoemen die in aanmerking kunnen komen voor ondersteuning als provinciaal voorbeeldproject.

Organisatie: geen extra uren benodigd (valt onder DBT team c.q. kennisteam en bestaand beleid)

• ***Toolkit RGO en afstemming ‘Handreiking’ en ‘Leidraad Milieu’ voor ruimtelijke plannen***

Wij willen de gemeenten stimuleren om vroegtijdig bij een te (her)ontwikkelen terrein aandacht te hebben voor duurzaamheid. Wij zitten met de gemeenten rond de tafel tijdens het regulier overleg over ruimtelijke plannen. Dit overleg willen we gebruiken om duurzaamheid onder de aandacht te brengen. Daarbij willen we gemeenten een ‘Handreiking’ meegeven over het verwerken van duurzaamheid in ruimtelijke plannen. Hiervoor zijn op deelonderwerpen al ‘checklisten’ ontwikkeld. Een aantal onderwerpen worden nu uitgewerkt, zoals de ‘leidraad bestemmingsplannen milieu’ en de ‘handreiking ruimtelijke kwaliteit op bedrijventerreinen’. Dit zal (gedeeltelijk) worden opgenomen in de ‘Handleiding Bestemmingsplannen’ van het ontwerpstreekplan en een plaats krijgen bij de uitwerking van het streekplan.

Tijdschema: afhankelijk van de plannen voor de ‘Handleiding Bestemmingsplannen’ en de streekplan uitwerking in 2004. Het opstellen van de genoemde checklisten zijn projecten op zich en vinden de 1e helft van 2004 plaats.

Organisatie: geen extra uren (uren voor RGO worden geschreven op ‘streekplan’ en andere sectoren schrijven uren op bestaande projecten en onder deelname aan het DBT team).

- ***Brochure Programma / DBT op provincie website***

De provincie biedt gemeenten een brochure aan van dit programma duurzame bedrijventerreinen 2004 – 2005. De brochure bevat heldere informatie over de activiteiten van de provincie waarop gemeenten kunnen rekenen in 2004 en 2005. Daarnaast ontsluiten we informatie over duurzame (her)ontwikkeling bedrijventerreinen op de Economie site van de provinciale website. Waar o.a. informatie te vinden is over het programma duurzame bedrijventerreinen, ervaringen uit voorbeeldprojecten (kennisbank) en instrumenten te downloaden zijn zoals de duurzaamheidscan.

Tijdschema: provinciale website DBT toepassing november 2004 gereed

Organisatie: geen extra uren benodigd. De uren worden geschreven op ‘contentbeheer website’.

3. Activiteiten voor de Utrechtse gemeenten

Hieronder staan de activiteiten van het programma duurzame bedrijventerreinen, die kunnen worden aangeboden aan de Utrechtse gemeenten. De activiteiten dienen als stimulering en ondersteuning bij hun taak van duurzame (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Actie 1. Uitvoering ondersteuning op maat	
Beschrijving	Als de provincie een selectie heeft gemaakt van nieuw te ontwikkelen en te herstructureren bedrijventerreinen die in aanmerking kunnen komen voor provinciale steun op maat, wordt met de betreffende gemeenten overlegd of zij ondersteuning wensen. De ondersteuning kan zijn: procesondersteuning, onderzoek, informatieverschaffing, etc. Voor deze terreinen wordt het provinciale DBT team ingezet, dat gaat opereren onder het kennisteam. Het gaat om ondersteuning op maat. Gemeenten ontvangen deze steun van het DBT team of door het inhuren van externen. Het kan ook een provinciaal voorbeeldproject zijn.
Doel	Stimuleren dat duurzaamheidsprojecten daadwerkelijk tot uitvoer komen.
Doelgroep	Gemeenten, bedrijfsleven
Resultaat	De geprioriteerde terreinen hebben ondersteuning op maat gekregen
Betrokkenen	Alle (relevante) diensten
Reeds gerealiseerd	Zie bijlage 1
Budget	Aanvragen VEO fonds/ budget Milieubeleidsplan / Streekplan / kennisteam

Actie 2. Bestuurlijke excursie + bezoeken	
Beschrijving	Excursie naar een bedrijventerrein of gemeente waar geleerd kan worden van een aspect van duurzaamheid. Dit kan een bezoek zijn van gedeputeerden aan gemeenten of een bezoek van gemeentebestuurders aan andere gemeenten. Mogelijk kan een gedeputeerde betrokken worden in de stuurgroep van een (groot / belangrijk) project om zo de bestuurlijke betrokkenheid te verankeren in de organisatiestructuur van het project. Of het bijwonen door een gedeputeerde van een of meerdere bijeenkomsten van ondernemers op een bedrijventerrein. Daarnaast zijn ambtelijke excursies mogelijk.
Doel	Doel is nut en noodzaak van (aspecten van) duurzame (her-)ontwikkeling onder de aandacht te krijgen bij bestuurders van gemeenten.
Doelgroep	Gemeentebestuurders, GS leden en/of commissieleden (PS).
Resultaat	1 à 2 excursies en /of bezoeken per jaar
Trekker	Projectleider betreffende provinciale sector; gemeentelijke projectleider;
Reeds gerealiseerd	Op 9-9-2003 bestuurlijke excursie bedrijvenpark Larenstein in De Bilt
Budget	Uit reguliere middelen

Actie 3.	Workshops / Symposia
Beschrijving	Organiseren workshops en symposia over een duurzaamheidsthema. Samenwerking met de gevestigde of potentiële ondernemers is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Verder is aansluiting bij het DUSO-netwerk ¹² gewenst.
Doel	Informatie-uitwisseling, kennisoverdracht en versterken van het DBT netwerk.
Doelgroep	Gemeenten, bedrijfsleven
Resultaat	2 à 3 symposia / workshops per jaar
Trekker	Afhankelijk van thema
Betrokkenen	Afhankelijk van thema
Reeds gerealiseerd	Op 5 juni 2003 vond het symposium 'Parkmanagement in de praktijk' plaats.
Budget	Beleidsbudget betreffende sector

Actie 4.	Training
Beschrijving	Korte training voor gemeenten gericht op een integrale aanpak van (her-) ontwikkeling en vroegtijdige inbreng van duurzaamheidsaspecten.
Doel	Doel is om bij (her-)ontwikkeling van een bedrijventerrein middels een training de gemeente te voorzien van passende ondersteuning en kennis zodat een bepaald duurzaamheidsthema in dit traject goed kan worden meegenomen.
Doelgroep	Gemeente (integrale training voor de afdelingen RO, EZ, V&V en Milieu)
Resultaat	Kennis omtrent duurzame (her-)ontwikkeling in huis bij gemeenten waarmee bepaalde duurzaamheidsaspecten beter gewaarborgd zijn op het betreffende bedrijventerrein en / of toekomstig te (her-)ontwikkelen terreinen
Trekker	Afhankelijk van het thema
Gerealiseerd	Training Parkmanagement januari-maart 2004 (door sector DER, dienst MEC).
Budget	Beleidsbudget betreffende sector

Actie 5.	Voorbeeldprojecten
Beschrijving	Voorbeeldproject mede-ondersteunen. Thema's worden in DBT team besproken. De nadruk ligt op de voorbeeldfunctie voor andere gemeenten. Voorbeeldprojecten kunnen samenlopen bij die gemeenten die ondersteuning op maat krijgen. Een voorbeeldproject kan 'gepromoot' worden door de opgedane kennis tijdens een symposium of middels workshops te verspreiden. Ook kan een bezoek gebracht worden (excursie) aan het voorbeeldproject.
Doel	Kennis en ervaring opdoen in de provincie met relevante projecten waar een voorbeeldfunctie vanuit gaat.
Doelgroep	Gemeenten en bedrijvenverenigingen c.q. parkmanagementorganisaties
Resultaat	1 tot 3 voorbeeldprojecten per jaar
Trekker	Afhankelijk van het thema
Betrokkenen	Afhankelijk van het thema
Gerealiseerd	Eind 2003 is het pilotproject zorgvuldig ruimtegebruik 'bedrijvenpark Larenstein' afgerond, waarbij 11% ruimtewinst wordt behaald bij uitgifte en hoge ruimtelijke kwaliteit op een klein bedrijventerrein in rel. kleine gemeente.
Budget	Beleidsbudget betreffende sector

¹² DUSO-netwerk = Netwerk voor Duurzame Stedelijke Ontwikkeling, wat zich vnl. richt op Duurzaam Bouwen

4. Budget en subsidiemogelijkheden

Het budget benodigd voor de uitvoering van het Programma Duurzame Bedrijventerreinen 2004–2005 is samengesteld door reeds vastgestelde budgetten uit het PMP voor 2004 en VEO subsidie ‘Zorgvuldig ruimtegebruik’ 2003 - 2005. In tabel 1. op de volgende pagina is de financiële onderbouwing van het Programma Duurzame Bedrijventerreinen weergegeven. Voor het PMP budget 2005 is € 57.000,- aangevraagd voor ‘duurzame bedrijventerreinen’. Dit budget moet nog worden vastgesteld eind 2004. Vaststelling van dit PMP budget voor 2005 betekent dat er voor 2005 extra activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

Naast dit budget wordt de uitvoering van het programma ondersteund door subsidiemogelijkheden. Dit betreft de subsidieregeling ‘Milieubewust op weg’ van V&V en de subsidiemogelijkheid voor stimulering van ‘Parkmanagement’ op bedrijventerreinen vanuit het VEO fonds van EZ (de voorwaarden voor toekenning vanuit het VEO fonds staan hieronder vermeld) . Tenslotte wordt het programma (financieel) ondersteund door bestaand beleid van V&V ter stimulering van vervoersmanagement op bedrijventerreinen (middels inzet van V&M), zoals vastgesteld in het SMPU.

Subsidiemogelijkheid voor Parkmanagement in VEO fonds

Parkmanagement, ook wel het beheer van bedrijventerreinen, is een belangrijk middel om duurzaamheid van bedrijventerreinen veilig te stellen. Bij participatie van alle of bijna alle ondernemers op het bedrijventerrein aan parkmanagement kunnen er goede gezamenlijke afspraken gemaakt worden over o.a. de inrichting en collectieve diensten en/of voorzieningen op het terrein.

De provincie wil oprichting van parkmanagement op bestaande bedrijventerreinen stimuleren. Bij nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen kan de gemeente het verplicht stellen en kan het relatief makkelijker gerealiseerd worden.

Gemeenten of bedrijvenkringen kunnen subsidie aanvragen voor parkmanagement bij het VEO fonds onder de volgende subsidievoorwaarden:

- Parkmanagement wordt geïntroduceerd op een bestaand bedrijven -of kantoorterrein
- Het betreft een eenmalige bijdrage voor de aanloopkosten, dan wel proceskosten
- Het maximale subsidiebedrag bedraagt € 25.000,- (altijd uitgaande van max. 50% co-financiering)

4. Financiële onderbouwing

	Totaal Budget	Vastgelegd
- folder actieprogramma + DBT op website	€ 5000,-	€ 5000,- uit ETO budget duurzame bedrijventerreinen 2002
Actie 1. Uitvoering ondersteuning op maat		
- Duurzaamheidsplan ontwikkelen	€ 15.000,-	€ 15.000,- vervangend PMP budget 2004 ¹³
- Voorbeeldprojecten	€ 60.000,-	€ 20.000,- vervangend PMP budget 2004 en € 40.000,- toegekende VEO subsidie 'zorgvuldig ruimtegebruik' ¹⁴
- Uitvoering ondersteuning op maat	€ 5.000,-	€ 5.000,- vervangend PMP budget 2004
Actie 2. Bestuurlijke excursie + bezoeken		
- excursies en bezoeken	€ 2.000,- + eventueel budget DER	€ 2000,- vervangend PMP budget 2004 + eventueel DER budget (P&A budget)
Actie 3. Workshops / Symposia		
- workshops en symposia	€ 10.000,-	€ 5.000,- vervangend PMP budget 2004 € 5.000,- toegekende VEO subsidie 'Zorgvuldig ruimtegebruik'
Actie 4. Training	€ 35.000,-	€ 10.000,- vervangend PMP budget 2004 € 25.000,- toegekende VEO subsidie 'Zorgvuldig ruimtegebruik'
Actie 5. Voorbeeldprojecten (zie Actie 1)		
----- Totaal € 132.000,-		

N.B. Voor het PMP budget 2005 is € 57.000,- aangevraagd voor 'duurzame bedrijventerreinen', dit moet nog worden vastgesteld (eind 2004).

¹³ In het vervangend budget 2004 voor het PMP betreffende 'duurzame bedrijventerreinen'.

¹⁴ VEO-toekenning Zorgvuldig ruimtegebruik bedrijventerreinen 2003 – 2005; hier is € 75.000,- gereserveerd voor 'duurzame bedrijventerreinen'

Bijlage I:

Overzicht provinciale activiteiten ten behoeve van (duurzame) bedrijventerreinen

Sector / thema	Vervoer	Pilotprojecten	Ruimtelijke ordening	Milieu	Economie
Economische Zaken	Multimodaal goederenvervoer	Pilotprojecten zorgvuldig ruimtegebruik + parkmanagement Toekomstige pilotprojecten duurzaamheid	Streekplan input ruimtebehoefte + Ruimtemeter, DBT, zorgvuldig ruimtegebruik, regionale bedrijventerreinen en locatiebeleid	Stimuleren duurzaam parkmanagement, waarbij milieuthema's verder uitgewerkt en uitgevoerd kunnen worden	Herstructurering Zorgvuldig ruimtegebruik Parkmanagement Duurzaamheid
Milieu	Vervoermanagement Goederenvervoer: milieu bewust op weg	Toekomstige pilotprojecten duurzaamheid bedrijventerreinen met milieuthema's	Handreiking milieu in ruimtelijke plannen	Collectieve afvalverzameling Duurzaamheidscan	
Verkeer en Vervoer	Multimodaal goederenvervoer Vervoermanagement Fiets woon-werkverkeer Openbaar vervoer		Ruimtelijke ordening en vestigingsbeleid ta.v. goederenvervoer, locatie- beleid, vervoersmanagement Mobiliteitstoets / mobiliteitsprofiel bedrijven	Milieubewust op weg	
Ruimtelijke Ordening			Streekplan Opstellen handreiking bestemmingsplannen Adviesfunctie bij planvorming Planbeoordeling (PPC)		